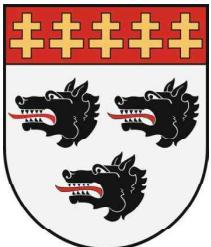

Vai toli girdėc

Marcinkonių krašto laikraštis 2018 m. spalis Nr. 10(30)

Leidžiamas nuo 2016 metų

Didžioji Marcinkonių parapijos šventė

Ne vienerius metus Marcinkonių parapijos žmonės buvo susirūpinę dėl savo senos medinės bažnyčios būklės – visa apsilupus, papuvę apkalimo lentos, parūdi-

jės ir nepatikimas stogas, šiek tiek pakrypę bokštais. Parapija nemaža, lankosi nemažai ir svečių – ir visus pasitinka tas prastas vaizdas.

Nukelta į 2 psl.

Atkelta iš 1 psl.

Šv. Mišias aukojo ir pamokslą sakė vyskupas Arūnas

2016 metais įsikūrė viešoji įstaiga „Marcinkonys“, kad galėtų kažkokiu būdu reikalingiemis darbams sukaupti lėšas ir sutvarkyti padėtį. Ieškoma lėšų per europinius fondus. Atsakymas vienas – Lietuvoje Bažnyčia atskirta nuo valstybės, valstybė darbų nefinansuoja. Išimtys daromos tik kultūros paveldui. Marcinkonių bažnyčia nėra architektūros paminklas ir neįrašyta į kultūros paveldo registrą. Bet, turint omenyje, kad čia yra meno kūrinių, taip pat jos vidus yra puošnus, gražiai prižiūrimas ir sutvarkytas, bažnyčia domina Marcinkonyse besilankančius turistus, bandyta ieškoti lėšų bažnyčios visuomeniniam panaudojimui – bažnyčia galėtų būti savaitgaliais atidaryta ir lankoma turistų. Tokiam dalykui lėšų gauti irgi nepavyko.

Liko vienintelis kelias – bažnyčią tvarkyti tikinčiųjų lėšomis. Tai tikrai nelengvas būdas, turint omeny praretējusius ir dažnai darbo neturinčius parapi-

jos gyventojus. Taip pat ir ne pats maloniausias. Viešosios įstaigos žmonės – Juozas Šilanskas, Lina Černiauskienė, Onutė Monsevičienė, Virginija Pugaciauskienė ir Vytautas Paulaitis ilgai svarstę ryžosi veikti. Šių metų balandžio 15 d., sekmadienį, Marcinkonių bažnyčioje baigiantis pamaldoms, klebonui Povilui Paukšteli pritarus, VšĮ „Marcinkonys“ direktorius Juozas Šilanskas pranešé, kad pradedamos rinkti lėšos bažnyčios remontui.

Informacija plačiai paskleista šiame laikraštyje, internete, išplatinamas tam reikalui skirtas lankstinukas. Kiekvieną sekmadienį Juozas sédėjo bažnyčios prieangyre su Rasos Serenčikaitės-Budnikienės rūpesčiu pagaminta dailia aukų knyga ir vis rašé, raše aukotojus...

Sekėsi neblogai, per pirmas dvi savaites surinkta daugiau kaip 10 tūkst. eurų.

Procesijoje Šv. Kazimiero draugijos istorinė vėliava

Juozo rūpesčiu gauta paramos ir iš kelių įmonių. Nors Marcinkonys ir kiti parapijos kaimai yra geros kai praretejė, bet dėl daugumos žmonių supratimo ir nuoširdumo aukos ir toliau plaukė. Labai miela, kad aukas rinkti pasisiūlė ir Marcinkonyse talkino Onutė Monsevičienė, Onytė Marcevičiūtė-Jakavonienė ir Birutė Marcevičiūtė-Šilanskienė. Sujudo ir parapijos kaimai, į darbą įsitrukė kaimų bendruomenės.

Per pusantro mėnesio aktyvios veiklos surinkta beveik visa numatytiems darbams reikalinga suma (50 tūkst. Eurų) ir birželio 7 d. prasidėjo darbai. Statybiniukai pradėjo nuo varpinės – tai buvo lyg generalinė repeticija prieš tvarkant pačią bažnyčią. Liepos mėnesio antroje pusėje, taigi, per pusantro mėnesio, pagrindiniai darbai sėkmingai baigtini. Kruopščiai nuvalyti nuo senų dažų – kartais keli sluoksniai – ir perdažyti baž-

nyčios ir varpines sienos ir stogai. Ilgai svarstyta ką darysti su apkalimo lentomis. Jos plačios, senovinio fasono, išpjautos iš geros medienos, bet vietomis supuvę. Nuspręsta dalį jų keisti. Taip pat po jomis kai kur net teko keisti ir papuvusių sienų rastų fragmentus. Sutvarkytas skardos stogas, kur virš altoriaus per liūtis varvėdavo vanduo, taip pat visi vandens nuvedimo nuo stogo gulsti ir statūs latakai. Lietaus vandens nuvedimas žemėje išspręstas naujai ir iš esmės. Juozo sumanumo ir geros valios marcinkoniškių dėka pasisekė ir keletą tūkstančių sutaupyti. Linas Čaplikas savo transportu nemokamai atvežė ir per šventoriaus tvorą sukilnojo 8 didelius betoninius žiedus, kurie, savo jėgomis iškasus duobes, įleisti į žemę 4 vietose, uždengti betoniniais dangčiais ir privirintos grotos. Beje, Linas savo dirbtuvėje iš Juozo paaukotos medienos išpjovė bažnyčios

Apdovanojama Onutė Kielaitė

Apdovanojamas Algis Svirnelis

Birutė Maziukienė iš Mardasavo

sienų apkalinui reikalingas lentas, jas nuobliaivo pagal esamą senovinį fasoną. Virš dvių šoninių durų užsakyti ir įrengti cinkuotos skardos stogeliai. Permūryti susikrevinę šoninių įėjimų akmens mūro laiptai, įrengti turėklai.

Paskatinti sėkmės, viešosios įstigos „Marcinkony“ žmonės pasitarė dėl kitų darbų. Šventoriaus two-

ra ir Kryžiaus kelio koplytėlės taip pat blogos būklės. Tvoros ir koplytelių mūras gerokai apiręs, durelės susiklaipe ir nesandarios, viduje dažai atsilupę. Bažnyčioje kreiptasi į parapijos žmones ir bendru sutarimu nutarta koplytėles ir šventoriaus tvorą taip pat tvarkyti. Tam pratęsta pinigų rinkliava, kuriai įsiurbėgėjus gauta lėšų net iš kitų parapijų, iš kitur gyvenančių buvusių marcinkoniškių ir prijaučiančiųjų. Rugsėjo gale, iki lietingų orų laikotarpio pradžios naujai užsibrėžti darbai buvo baigti.

Pagaliau išaušo ir spalio 26-oji – placiai paskelbta ir laukta Marcinkonių bažnyčios titulinių Šv. Simono ir Judo Tado atlaidų – Simajudo, kartu ir darbų pabaigtuviu dieňa. Marcinkoniškai džiaugėsi ne tik tinkamu šventei oru – nelijo, nebuvo vėjo, bet ir gausiais svečiais. Bažnyčia vos talpino parapijos tikinčiuosius ir iš īvairių vietų atvyku-

Zervyniškė Marytė Svirnelienė

sius svečius. Šv. Mišias aukojo Vilniaus vyskupas augziliaras Arūnas Poniškaitis. Vyskupas savo pamoksle gražiai papasakojo apie Šv. Apaštalus Simoną ir Judą Tadą, apie jų kankinystę ir reikšmę Bažnyčiai. Visi taip pat patyrė vyskupo Arūno šiltą bendravimą.

Šv. Mišiose giedojo visus sužavėjės Vilniaus arkikatedros Liau-

Kalba Seimo narys Juozas Baublys, katedroje –
Juozas Šilanskas

dies giesmių ansamblis (vad. Janina Bukantaitė). Ansamblio, įkurto 1995 m., repertuarą sudaro choristų atsinešti tėvų ir senelių, taip pat folkloro ekspedicijoje surinkti apeiginiai giedojimai ir užrašyti liaudies giesmės. Įdomu, kad šiame kolektyve daug metų gieda iš mūsų krašto – iš Ašašninkų kaimo kilę disidentas, politinis kalintas Jonas Volungevičius, 1961 m. bai-gės Marcinkonių vidurinę mokyklą.

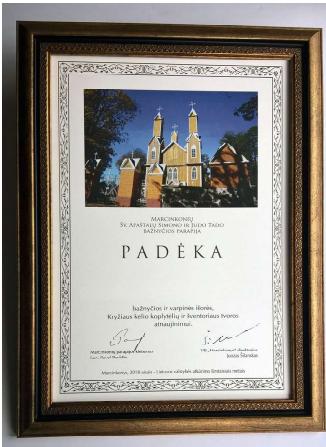

Daugelis moterų, ne vien ansamblietės buvo pasirėdė tautiniai rūbai.

Vyko procesija. Kartu su kitomis vėliavomis buvo nešama ir istorinė Šv. Kazimiero draugijos vėliava, papuošta tautinių spalvų kaspinais, prieškariu kaimo jaunimo rūpesčiu įgyta ir buvusi parapijos pasidžiavimu.

Po Šv. Mišių Juozas Šilanskas tarė žodį, padėkojo visiems prisidėjusiems prie bažnyčios atnaujinimo ir paskelbė apie parapijos padėkas, kurias teikė Vysku-

Tokias padėkas gavo daugelis

pas Arūnas. Gėles apdovanotiesiems teikė tautiniais rūbais pasirėdė Jonė ir Morta Sakalaitės. Iteikta apie trisdešimt padėkų. Po to kalbėjo, Marcinkoniškių parapijos žmonių susitelkimu žavėjosi ir Šv. Mišiose dalyvavęs iš Dzūkijos kilę Seimo narys Juozas Baublys. Ir patį Juozą Šilanską už padėtas pastangas, vargus ir rūpesčius parapijos žmonės apdovanojo dailia rūpinėjėlio skulptūrėle. Čia verta padėkoti ir Juozo žmonai Birutei, kuri jam ne tik padėjo, palaikė, bet ir, tiesiai sakykim, suteikė galimybę atsipalauduoti nuo namų rūpesčių ir atsidėti remonto reikalams. Paskui patys juokavo, kad per rūpesčius šiemet nebuvu kada ir į Turkiją poilsio nuvažiuoti...

Po bendros nuotraukos prie atnaujintos bažnyčios visi vaišinosis prie ilgų stalų parapijos moterų vaišėmis. Šios vaišės – tai dar vienas bendruomeniškumo,

mūsų moterų darbštumo ir nuoširdumo pavyzdys. J. Šilanskas, norėdamas sumažinti rūpesčius ir vargą, siūlė vaišes, kurios buvo ruošiamos bent 200 žmonių, užsakytu firmoje, bet moterys smarkiai tam pasipriehino ir pažadėjo savo rankomis viską paruošti. Tad be liko tik užsakytu ilgą palapinę... Vadovaujant VšĮ "Marcinkonys" pirmininkei Linai Černiauskienei, tos pačios ištaigos moterys Onutė Monsevičienė ir Virginija Pugačiauskienė, taip pat marcinkoniškės Birutė Šilanskienė, Onytė Jakavonienė, Danuta Ramaškienė, Rimutė Avižiniene rūpinosi vaišėmis ir rodė aukštostas klasės mūsų moterų kulinarinę ir organizacinę išmonę... Prie vaišių prisidėjo Marcinkonių ir kitų kaimų moterys su savo *prinaskais* – atsineštinėm vaišėm. O šventės dieną, bendroms vaišėms po ilga palapine padengus ilgus stalus, svečius aptarnavo, ragino vaišintis dar ir Roma Stankaitienė, Genutė Jezukevičienė. Ir ko tik čia nebuvo! Bene labiausiai visi buvo sužavėti šiupiniu, kurio net recepto daugelis teiravosi... Buvo čia ir pyragų, ir garsiųjų dzūkiškų grikių babsų, ir įvairiausią užkandžių, sumuštinių. Danutė Balčiūtė-Bekintienė iš Puvočių vaišino savo gamybos egzotiškais grybų ikrais, o Seimo narys Juozas Baublys – grikių medumi iš savo bityno. Visi gaivinosi ir šildėsi žolelių arbata iš Marcinkonių pievų ir šilų. Ansambliečiai iš Vilniaus, užkandę ir apšilę, vėl džiugino visus savo dainomis, o jiems pritarė ir vietas dainorėliai...

Parapijos žmonės, atnaujindami savo bažnytélę, ne tik patyrė stiprų, šildantį bendruomeniškumo jausmą, bet kartu sutvirtino tikėjimą ir Bažnyčią savyje.

Savo atkurtos valstybės 100-aisiais metais...

Vytautas Paulaitis

Ir aš ten buvau...

Virginijos Pugačiauskienės, Ričardo Sinkevičiaus ir Vytauto Paulaičio nuotraukos

VšĮ „Marcinkonys“ direktoriaus J. Šilansko kalba

Jūsų Ekselencija vyskupe Arūnai, kunige Povilai, gerb. Seimo nary, gerb. rėmėjai, mieli parapijiečiai, svečiai!

Nuo šių metų balandžio 15 d. beveik kas sekmadienį aš bažnyčioje pranešdavau kiek surinkome aukų, kaip vyksta remonto darbai, tardavausi kokia spalva dažysim bažnyčią, ar suremontavę bažnyčią tėsime koplytėlių ir šventoriaus tvoros remontą ir kad tam

reikės papildomai aukoti. Visą laiką iš Jūsų sulaukdavau pritarimo. Ačiū už palaikymą.

Bet šiandien mano tikslas kitas. Noriu pranešti, kad šiandien mūsų bažnyčios gimtadienis. 138 metai, kai 1880 metais per Simajudą naujai pastatytą bažnyčią pašventino Merkinės dekanas kun. Vincentas Živarankas. Ši gimtadienį mes pasitinkam atnaujinę ne tik bažnyčią, bet ir Kryžiaus kelio stočių koplytėles ir

šventoriaus tvorą. Bažnyčios išorė ir koplytėlės buvo remontuotos prieš 18 m., o ar tvora kada nors buvo remontuota, kiek klausiau, neprisimena niekas. Sveikinu visus su gimtadieniui ir prasmingų darbų pabaigtyvėmis.

Siek tiek statistikos: aukų knygoje padariau 766 įrašus, aukomis arba darbais parėmė apie 1000 žmonių ir įmonių. Remontui aukojo ne vien mūsų parapijos žmonės, aukotojų geografija labai plati – nuo Varėnos, Vilniaus ir Klaipėdos iki Jungtinės Amerikos Valstijų, Anglijos, Airijos, Liuksemburgo ir Australijos. Remontui surinkta 72542 eurų, panaudota 72285 eurai.

Koks gimtadienis be dovanų! Jeigu galėtume, apdovanotume jus visus, bet tam neturime praktinių galimybių. Dėkoju visiems už aukas ir palaikymą. Pasitarę su klebonu, visgi norime keliolika aukotojų ir rėmėjų pagerbti ir viešai jiems padėkoti.

P A D E K A gerb. Giedriui Zinkevičiui už paramą Šv. Apaštalų Simono ir Judo Tado bažnyčios ir varpičės išorės, Kryžiaus kelio koplytelių ir šventoriaus turos atnaujinimui. Jis pirmasis paskambino telefonu pažadėdamas solidžiai paremti bažnyčios remontą ir tada ryžomės pradėti rinkti aukas.

Gerb. Jonui Zinkevičiui. Jis su sūnumi Giedriumi remontą parėmė 12 tūkst. Eur. UAB RRT, vadovai Darius ir Juozas Urbonai. Juozas paskambinės telefonu pažadėjo, kad parems parapjiečių sumanymą 2 tūkst. Eur, o Darius malonai nustebino pervesdamas 5 tūkst. Juozo žmona, o Dariaus motina kilimo iš mūsų parapijos Dubininko kaimo.

Gerb. Algiui, Sauliui ir Vytautui Petruiams iš Amerikos, Nepriklausomybės akto signataro kun. Alfonso Petruilio, kunigavusio pas mus, giminaičiams, paaukojusiems 8 tūkst. Eur.

UAB Tandemus, savininkai Raida ir Vidmantas Budrikiai. Pagrindiniai mūsų rajono grybų ir uogų eksportuotojai. Nors ir ne mūsų parapijos, bet dosnai paremė.

Antano Vilčinsko transporto paslaugų įmonei, savininkas Antanas Vilčinskas. Buvęs Marcinkoniškis, kaip kaimė vadindavo Antano ir Rožės Vilkinių sūnus, žmona irgi iš mūsų parapijos Puvočių kaimo.

UAB Labostera, direktorius Herikas Budėnas. Dauguma, turbūt, prisimenat amžinatilių Vaclovą ir Onutę Budėnus, tai jų sūnus. Jis kiekvienais metais per Motinos dieną bažnyčią išpuošia gyvomis gėlėmis.

UAB Dzūkijos miškas, vadovas Sergejus Lavrenovas. Gyvena gretimoje Kabelių parapijoje, bet malonai sutiko paremti kaimynų sumanymus.

UAB Ūlos statyba, direktorius Alyvydas Kalanta. Kilimo iš Mardasavo, baigė Marcinkonių vid. m-lą, šioje bažnyčioje krikštytas.

Individualiai įmonei „Litpinus“, savininkas Gintaras Stankaitis. Gyveno Marcinkonyse, vėliau Darželiuose. Dabar, kiek žinau, gyvena ne mūsų parapijoje, bet mūsų parapijos nepamiršta.

Gerb. Onai Kielaitei, marcinkoniškei. Lietuvos patriotė, pirmoji paaukojo ženklių sumų bažnyčios remontui.

Gerb. Marytei Svirnelienei, zervyniškei. Užaugino 7 sūnus; bažnyčiai atnaujinti paaukojo pernai iš Prezidentės jai, kaip daugiavaikei motinai, skirtą premiją.

Gerb. Marytei Petrušytei. Gyvena Vilniuje, bet vasarą tėviškėje Marcinkonyse. Už ženklią auką bažnyčios remontui.

Gerb. Vytautui Paulaičiui. Ne tik už pinigines aukas, bet ir už patarimus, darbus remontuojant bažnyčią; mūsų atstovui spaudai ir reklamai.

Gerbiamiem Rasai ir Vytautui Budnikams. Jie ne tik pinigais prisiėdo prie bažnyčios darbų, jų pastangomis buvo pagaminta bažnyčios rėmėjų knyga, atspausdinti kvietimai ir daug kitų gerų darbų padaryta.

Gerb. Onai Moncevičienei. Tai viena iš pagrindinių aukų rinkėjų Marcinkonių kaime. Ji gali papasakoti koks tai nelengvas darbas.

Gerb. Onytei Jakavonienei. Aukų rinkėja Marcinkonių kaime, kuri sako, kad žymiai lengviau pačiai autoti, nei prašyti, kad paaukotų.

Gerb. Danutai Ramaškienei. Norint trumpai pasakyti – už viską. Už rūpestį mūsų bažnyčia, už jos puosimą, valymą. Ji labai daug savo asmeninio laiko skyrė bažnyčiai dirbdama, o dabar, kai išėjo į pensiją, manau, skirs ne mažiau.

Gerb. Vladui Maziukui, mūsų zakristijonui. Kai vyko bažnyčios atnaujinimas, turėjo ir jis daug rūpesčių – vien aš daug kartų skambindavau – tai, Vladai, atrakink, tai užrakink, tai kur tas ar anas. Kartu vykome rinkti aukų į Grybaulią. Norime nuoširdžiai padėkoti mūsų parapijos kaimų žmonėms. Jie, kaip tos bitelės medų, po kruopelytė sunėsė aukas į mūsų bendrą „avilį“. Ne tik patys aukojo, bet ragino savo vaikus, anūkus ir pažystamus, bei jų kaimų naujakurius. Gražus tapo mūsų bendras „avilys“. Padėkas norime įteikti šių kaimų gyventojams: *Darželių, Grybaulios, Kašėtų, Mardasavo, Marcinkonių, Mančiagirės, Puvočių, Trakiškių, Zervynų ir Žiūrų*. Ačiū visiems.

Už atliktus darbus dėkojame asmenims ir įmonėms:

Gerb. Arvydui Norkūnui, buv. marcinkoniškiui. Už papuošimą virš didžiųjų bažnyčios durų pagaminimą ir sumontavimą, taip pat už auką.

Gerb. Algiui Svirneliui, zervyniškiui. Už koplytelių durų atnaujinimą. Dirbo labai kruopščiai. Sakė – kitaip negaliu, ką pasakys žmonės, jie gi visi mane pažista. Daug kas prisimenat Algutį, kuris patarnaudavo klebonui per mišias, o dabar meistruja kryžius.

UAB „Spalvų šokis“, dir. Audrius Zapasnykas. Užaugės Marcinkonyse, čia dažnai vasaroja. Visi dažai bažnyčios sienų, stogo ir koplytelių dažymui pirkti jo firmoje. Ačiū už padarytas nuolaidas, bet jei nelaikys bent 10 metų, griebsim už čiuprynos.

UAB „Vikjona“, pagrindiniams darbų rangovui. Daugiausiai darbais rūpinosi Audrius ir Mindaugas. Parapijos žmonės jūsų darbą giria, bet nepamirškit, kai mūsų krašte ilsėsėtis ar grybausit, užsukti prie bažnyčios, pasižiūrėt ar nelenda kur nors darbų brokas.

Padėkos įteiktos. Atleiskit, jeigu kieno nors pastangu neįvertinom, bet, manau, didžiausia dovana mums visiems – ant kalno švytinti bažnyčia.

Visos parapijos vardu dėkoju Jo Ekselencijai vyskupui Arūnui už apsilankymą, aukotas mišias ir tėvišką, padrašinančią ir viltingą žodį.

Dėkojame ornitologui, mokslo daktarui Eugenijui Drobeliui už albumus. Medžiotojams – už žvérrieną, padovanotą mėsos troškiniu.

Sveikiname jubiliatus

80 metų sukakties proga

Aną Mariją Petrušienę

(Marcinkonių k., gim. 1938 10 10)

75 metų sukakties proga

Mariją Klimavičienę

(Puvočių k., gim. 1943 10 02)

Petrą Kašėtą

(Marcinkonių k., gim. 1943 10 13)

65 metų sukakties proga

Marytę Kašetiene

(Marcinkonių k., gim. 1953 10 26)

60 metų sukakties proga

Gražiną Jonaitytę

(Marcinkonių k., gim. 1958 10 12)

Anai Marijai, Marijai, Petrui, Marytei, Gražinai, Ramizui, Aldutei, Rimui, Danutai, Rimui ir Vilmai linkime sveikatos, ilgų gyvenimo metų ir Dievo palaimos!

Taip atrodė iki šiol

Šie vaizdeliai – jau istorija.

V. Paulaičio nuotraukos

Vai toli girdėc

Leidėjas Viešoji įstaiga „Mūsų atmintis“. Tiražas 300 egz.
Redakcijos adresas: Rinktinės g. 21-39, LT-09202 Vilnius

Tel. +370 686 73275, +370 310 44449, +370 5 2735308

el. p. adresas vytpaulaitis@inbox.lt
Redaktorius Vytautas Paulaitis